

МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА

Министерство на транспорта	
п. код 1080 София, Левски 9 т. 843-51-06	
Регистрационен номер и дата	
11-00-3	27.11.96

ДО
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
 Т У К

С Д А Н О В И Щ Е

ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА
 по конст. дело N 25/1996 г.

Считаме за неоснователни исканията за обявяването на чл. 34 т.4 от Закона за административното производство и чл.9 ал. 3 от Указ N 9 за работата на ръководния и изпълнителски състав в железопътния транспорт като противоконституционни.

Основанията, цитирани за горното искане са чл. 149 ал.1 т. 2 и т.4 от Конституцията на Република България.

Текстовете на чл. 34 т.4 от Закона за административното производство и на чл. 9 ал. 3 от Указ N 9 за работата на ръководния и изпълнителския състав в железопътния транспорт не противоречат на Конституцията на Република България.

1. В чл. 120 ал.1 от Конституцията е даден общия принцип за обжалваемост на административните актове пред съда.

В чл. 120 ал. 2 от Конституцията на Република България е посочено, че "Гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон."

Именно такова изключение от общия ред е дадено с текстовете на чл. 34 от ЗАП и с чл. 9 ал. 3 от Указ N 9 за ръководния и изпълнителски състав в железопътния транспорт, като с последния е предвидено обжалване по административен ред.

Не може да се приеме, че тези текстове са противоконституционни, след като в Конституцията е уредено нормативно да има изключение от общия ред, който предвижда съдебен контрол за административните актове. Въвеждането на изключенията в правната система става със закон. Указ N 9/ 1981 г. за работата на ръководния и изпълнителския състав в железопътния транспорт /обн. Д.В., бр.3/1981 г./ е утвърден с чл.1 т.3 от Закона за утвърждаване на нормативните укази, издадени от Държавния съвет на Народна република България за

времето от 19.12.1980 г. до 12.03.1981 г., приет от Седмото Народно събрание.

2. В искането е посочено следното: "Безспорно изключването от съдебния контрол на индивидуалните административни актове, изброени в т.1, 2 и 3 на чл. 34, произтича от характера на отношенията, които се уреждат с тях."

От гореизложеното е видно, че с оглед характера на урежданите отношения е правилно да се приемат изключения от основния принцип и някои административни актове да не подлежат на съдебен контрол.

Именно такава е и цялата нормативна уредба в българското законодателство по отношение на железопътния транспорт с оглед на спецификата му. Законодателят е преценил високата степен на обществена опасност на работата в БДЖ, както и специфичните технически изисквания за нейното изпълнение, които биха имали отношение при извършваната преценка при спор относно изпълнението им.

Специална уредба има не само с Указ N 9 за работата на ръководния и изпълнителския състав, а също и със Закона за Българските държавни железници, Устава на железниците и др.

В чл. 26 от Закона за Българските държавни железници /обн., Д.В., бр. 53/1995 г./ изрично е посочено, че трудовите правоотношения на работниците и служителите в БДЖ се уреждат въз основа на специалните нормативни актове за службата в железниците, а не само на общото трудово законодателство.

Гореизложеното е отчетено и при приемането на Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда /Д.В. бр. 100 от 1992 г./ с разпоредбата на § 263, отнасяща се до указа.

3. Считаме, че не може да се приеме, че единствено е налице защита, когато тя се осъществява по съдебен ред.

В законодателството може да се осигурява защитата на гражданските права и при разглеждане на спора по административен ред.

В чл.2 т.3 б.б на подписания от Република България Международен пакт за граждански и политически права /обн. Д.В. бр. 43/1976 г./ е визирано задължението на държавата да осигури на всяко лице установяването на правата му от компетентните съдебни, административни или законодателни власти или от всяка друга компетентна власт, предвидена в правната система на държавата.

В този смисъл следва да се разбират и разпоредбите на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи.

4. Чл. 9 ал. 3 от Указ N 9 не е в противоречие и с чл. 56 от Конституцията на Република България, тъй като той дава едно право, а именно правото да се обжалва административния акт, с който е наложено дисциплинарното наказание, т.е. осигурява защитата на жалбоподателя.

Чл. 56 от Конституцията на Република България прогласява именно правото на защита, като дава право да се ползва компетентната помощ на защитник и явяване със защитник пред държавните учреждения, но никъде в него не е прието, че единственият начин за осъществяване на тази защита при издаване на незаконосъобразни административни актове трябва да бъде контрол по съдебен ред.

Изискването е да се осъществи ефикасна защита на правата в съответствие със законодателството на страната от компетентните държавни органи или институции и именно в този смисъл е чл. 13 на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи - "ефикасни вътрешно правни средства за тяхната защита от съответната национална институция" се осигуряват на лицето, чиито права са нарушени. Явно е, че съпоставката на отделните текстове на тази конвенция води до извода, че решаването на споровете може да става не само от съда.

5. Налице е противоречие в искането, тъй като от една страна се приема, че според международните актове е задължително винаги във всички случаи да се осигурява разглеждане на спорните въпроси от съда, а от друга страна за случаите на чл. 34 т.1, 2 и 3 от ЗАП се приема, че е правилно с оглед характера на регулираните отношения да не се прилага съдебен контрол.

Ако се приемат основанията в изложението относно чл. 34 т.4 от ЗАП и чл. 9 ал. 3 от Указ N 9/1981 г., то същите основания биха се отнасяли и за другите текстове на чл. 34 от ЗАП, а именно т.1, 2 и 3.

Във връзка с гореизложеното считаме, че не е налице основание за обявяването на текстовете като противоконституционни.

